[MR DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Mysore Excise (Second Amendment) Bill, 1970

(i) Statutory Resolution to disapprove Ordinance 4 of 1970

(ii) Motion to Consider

(*Debete Continued*)

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್ (ಸೂರತ್ಕಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಈ ಅಬ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸರ್ ಹಾಗೂ ಅಬ್ಕಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತಹ ಗೂಂಡಾಗಳು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರು ಏನು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುವು ದಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಅಂತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ದಿನ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇದಿನಬ್ಬನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಪ್ಪಿನಮೊಗರುವಿನ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಮೂರ ಜನ ಗೂಂಡಾಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬ್ರೆಸಿಲ್‌ಡಿಸೋಜ ಎಂಬಾತನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಲ್‌ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಳಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯುವರು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯುವರು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಕ್ಷಗಾನವಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಗಂಧರ್ವಗಾನವೂ ಸಹ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ಮಶಾನ ಗಾನವಾಗಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ವಿರಾಟಪರ್ವ ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯುವರು ವಿರಾಟರಾಜನಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ಕೀಚಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಂತಹ ಉಪಕೀಚಕರು ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 200 ಅಥವಾ 300 ಜನ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾತಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಲದು. ಇವತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆದಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ನೌಕರರು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಈ ಗೂಂಡಾಗಳ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಹೆಣ್ಣುಹುಡುಗಿಯರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣೊಡೆಯುವು ದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಬ್ರಿಟ್ರರಿ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೇನು ಇಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟೀಷರ್ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯುವರೆವಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ The accused must have been found committing offence ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇತ್ತು. In murder cases, the arrest could be made without warrant ಎಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಈಗಿನ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 'found committing offence' ಎಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು 'for offence' ಎಂದು ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಂಗನಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಕುಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚೇಳಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದರಂತೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ರಾಜಮಹಾರಾಜರಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಡನೆ

ಹಾಗೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೂಂಡಾಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೊನ್ನೆಯದಿನ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಇದಿನಬ್ಬನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಗೂಂಡಾಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಅದೇತಾನೆ ಮೀನು ಹಿಡಿದು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಿಸಿಲ್‌ಡಿಸೋಜ ಮತ್ತು ಜೋಕಿಂ ಡಿಸೋಜ ಎಂಬುವರ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಡ ಜನರು. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಅವರ ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿತ್ತು. ನಂತರ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕೀಚಕರು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನು ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಹೊಳೆಗೆ ಹಾರಿದ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಅವಿತುಕೊಂಡ. ಇದು ಮಹಾಭಾರತದ ಕೀಚಕ ಯುಗವಲ್ಲ, ಕಲಿಯುಗದ ಕೀಚಕಯುಗವಾಗಿದೆ. ಆಟಂಬಾಂಬಿನ ಕೀಚಕಯುಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದವನು ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಹೊರಟುಹೋಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದ. ಆದರೆ ಆತನು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕೀಚಕರು ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದು ಮರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಕಿಂ ಡಿಸೋಜ ಎಂಬಾತನು ಹೊಳೆಗೆ ಹಾರಿ ಇನ್ನೊಂದು ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದ. ಈ ಮರ್ಡರ್ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ನಂತರ ಊರಿನವರು ನಿಮ್ಮ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಕೀಚಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸರನ್ನು ಒಂದು ಮೈಲಿಯವರೆಗೆ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರನ್ನೂ, ಉಪಕೀಚಕರನ್ನೂ ಎಂದರೆ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಾ? ಬಡ ಜನವಾದ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಡಿಸೋಜನ ಮರಣದ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಸಾವಿರ ಜನ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅನಾಚಾರ ಆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಇದಿನಬ್ಬ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮುಖಾಂತರ ವಿತೌಟ್ ವಾರಂಟ್ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪವರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ ಇದು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇತ್ತೇ? ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಫೆನ್ಸಿಗೆ ವಾರಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಇತ್ತೇ? ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈವೊತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಫೆನ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡದ ಹೊರತು ಅವರು ಕೇಸು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡುವಂಥಾ ಅತ್ಯಾಚಾರ 3–4 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥಾ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ 10–12 ಇರಬಹುದು. ಕೀಚಕರು ಮತ್ತು ಉಪಕೀಚಕರು ನಾವು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರ ಹವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವುಗಳೇನಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ ರಾಮರಾಜ್ಯವಲ್ಲ ಕೀಚಕನ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಅನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರಾಟರಾಯರಾದ ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾದ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಉಪಕೀಚಕರು ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಒಡೆದು ಕೆಲವು ಜನಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಒಂದು ಪಿಟಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಉಪಕೀಚಕರು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪಿಟಿಷನ್ನಿಗೆ ದಸ್ಕತ್ತು ಹಾಕಿ ನಿಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಟಿ. ಜಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಏನಾಯಿತು ? ನೀರ್ ಮಾರ್ಗ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 6 ಕಡೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಷರಾಬ್, ಅರೆಕ್ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಬ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹತ್ತು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್)

ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಂದರ್ ಕೊಠಾರಿ, ಹೊನ್ನೆ ಕೋಠಾರಿ ಎನ್ನುವವರು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯನ್ನು ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಥು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಬ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಮತ್ತು 20 ಜನ ಉಪಕೀಚಕರು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಟೇಲಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುರಿದು ಹೋಟಲಿನ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ 6 ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಹೆಂಡಾ ಸಾರಾಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನಂಬಬೇಡಿ ಜನರನ್ನು ನಂಬಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾದ ಟಿ. ಜೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಹೆದರಿದರು. ಇಂಥಾ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಟರಿ ಇಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ 4 ಗಂಟೆಗೆ ನಾನು ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳೊಂದಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಆ ನಂತರ ಒಂದು ವಿಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸು ಬಂತು ನೀರ್‌ಮಾರ್ಗ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬನ್ನಿ ಹೋಗುವ ಎಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನಾವು ಕರೆದೆವು. ಆದರೆ, Mr. Naidu had no battery to accompany me from the city to place where offences were being committed. ಇಂಥಾ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕದ್ದು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಜನಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಒಡೆದು ನುಗ್ಗಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರು ನಾಯ್ಡು ಅವರಿಗೆ ಟ್ರಂಕಾಲ್ ಮಾಡಿ ಏನು ಐತಾಳರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಇದೇನು ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಎಂದು ಕೇಳಿರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವಂತಹ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಉಪಕೀಚಕರು 8 ಗಂಟೆಯವೇಳೆಗೆ ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬೇಕಾದಂತಹ ಊಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಭೂತಗಳಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಉಪಕೀಚಕರಿಗೆ ಕೋಳಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. 20 ಜನ ಗೂಂಡಾಗಳು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನಗಳನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿಸ್ಟರ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಎದುರಿಗೆ 22 ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು : ''ಆಗ ಅಲ್ಲಿ 400-500 ಜನರ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಜನರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಒಳಗೆ ಬಂದು ಏನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆ ನಾರಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ಆತನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ 20 ಜನ ಕೀಚಕರೂ ಮತ್ತು ಉಪಕೀಚಕರೂ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ನನ್ನ ಸೀರೆಯನ್ನು ಎಳೆದರು'' ಎಂದು ಆ 22 ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಹೇಳಿದಳು. ಹೇಗೆ ಆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಆ ಕೀಚಕನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನ ಎಳೆದನೋ ಹಾಗೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ಕೀಚಕರು-ಉಪಕೀಚಕರೂ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಸೀರೆಯನ್ನು ಎಳೆದರು. ಅನಂತರ ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದ ಲಂಗವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸೀರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಲಂಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯುಂಟು. ಆ ಲಂಗವನ್ನು ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೀಚಕ ಉಪಕೀಚಕರು ಕೈ ಹಾಕಿದರೆಂದು ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಹೇಳಿದಳು. ಆದರೆ ಆ ದ್ರೌಪದಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದಾಗ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕೃಷ್ಣರು ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ ತಲೆಯನ್ನು ಭೀಮನಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಆ ದುಶ್ಯಾಸನ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರುಗಳ ಕೀಚಕರನ್ನು ಉಪಕೀಚಕರನ್ನು ತಲೆತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಭೀಮಸೇನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಆ ಕೀಚಕರು ಮತ್ತು ಉಪಕೀಚಕರು ಆ 22 ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಮ್ರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆ ನಾಯ್ಡು ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಯಾರೂ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ

ಬಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂದು ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಗೂಂಡಾಜನರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಯಾರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ನೀರಾಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕಂಕನಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿದೂರ ಓಡಿಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದೂರಿತ್ತರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು 'ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಕಂಪ್ಲೇಂಟುಗಳನ್ನು ತರುತ್ತೀರಮ್ಮಾ ? ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಮ್ಮ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದೇ ಎಂದು ಆ ನಾಯ್ಡು ಅವರನ್ನು ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೇ ನಮ್ಮಾ, ಎಂದು ಕೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದರಂತೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿನ್ನಿಫ್ರೆಡ್ ಎಫ್. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಆ ನಾಯ್ಡು ಮಗಳ ಸೀರೆಯನ್ನು ಆ ಗೂಂಡಾಗಳು ಕಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಪೋಲೀಸರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಇಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗೂ ಆ ಕೀಚಕ ಉಪಕೀಚಕರು ನುಗ್ಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಟ್ಟಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕರಣ ಇಂಥದ್ದೇ ನಡೆದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತರ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದ್ವಾರಕಾ ಹೋಟೇಲಿನ ಮಾಲೀಕರು. ಅವರು ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಗೂ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಸರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಬಲವಾದ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಏಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಎಲ್ಲೋ ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳು ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೀಚಕ ಉಪಕೀಚಕರ ಉಪಟಳ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಘೋರ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗೆ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಉಳಿವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅವರು ಯಾರಮೇಲೆ ಏನು ಗ್ರಡ್ಜ್ ಇದ್ದರೂ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಸ್ತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈ ಕೀಚಕ ಉಪಕೀಚಕರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನ ಮನೆಗೆ ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಾರಂಟಿಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಆಕೆ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ. ಈ ಗೂಂಡಾಗಳು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆಕೆ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಳಂತೆ. ಯಮದೂತರೂ ಕೂಡ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಈ ಯಮದೂತರೂ ಅವರ ಊಟವಾಗುವತನಕ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಒಳಗಡೆ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುದಕ ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಈ ಗೂಂಡಾಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಹಿತ್ತಲಬಾಗಿಲಿಂದ ಓಡಿಹೋದನಂತೆ. ಆಕೆ ಊಟವಾದ ನಂತರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಿ ಆ ಮುದುಕ ಎಂದು ಗೂಂಡಾಗಳು ಕೇಳಿದರು ? ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಆತನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಓಡಿಹೋಗಿರಬಹುದು, ನಾನು ಕಾಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳಂತೆ. ಓಹೋ, ಹಾಗೋ ? ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಮುದುಕನನ್ನು ನೀನು ಹಾಜರ್‌ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 150-200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ತಾಮ್ರದ ಹಂಡೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರಂತೆ...

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—May I very earnestly appeal to the hon. Member not to get too much exercised on this subject ? Let him say whatever he wants to say calmly. I came to know that he is suffering from blood pressure.

Sri P. V. AITHAL.—Sir, I do not have any illness. It is on account of this amending Bill that I have some temperature.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Which is the clause that the hon. Member is referring to ?

Sri P. V. AITHAL.—Amendment to Section 53. ಇಂಥ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಲಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಯಾರು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹಗೆತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಸರ್ಚ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರ ಮಹಜರ್ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸೈಜ್‌ನವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಚ್ ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಂಥ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ, ಊರಿನ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ರುಜುವುಗಳು ಬೇಡವೇ? ಇಂಥ ಗೂಂಡಾಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಿಹೇಳಲು ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ? ಹೀಗೆ 100 ಮಂದಿ ಕೀಚಕರೂ ಉಪಕೀಚಕರೂ ಮನೆಯನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ಸರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದಾಗ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಊರಿನ ಮುಖ್ಯ ಜನರ ಸಾಕ್ಷಿ ಇರಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಇದಿನಬ್ಬ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಡುಹಗಲಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದರು......

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ನನಗೂ ತಂತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಮನೆಯಿಂದ ಆ ಯಮದೂತರು ತಾಮ್ರದ ಹಂಡೆಯನ್ನು ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ಒಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಏನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಹಂಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು, ಇಂಥ 'ಬಾಯಮ್ಮನ' ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮುದುಕ ತಲೆತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಅತ ಬರುವ ತನಕ ಈ ಹಂಡೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ಆ ಹಂಡೆಯನ್ನು ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಂಗಸರ ಸೀರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಂಡೆಗಳನ್ನು ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಉಂಟೇ?

3-.0 P. M.

You can write to the Shanbhogue and ascertain whether it is a fact or not. The price of Copper has come down because these people are selling the copper vessels in thousands. These copper vessels are taken away by these officials from the poor people. But 99 per cent of the cases are concocted and false and the Court will dismiss them. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ? ತಾವು ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಬ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೀಚಕರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಉಪಕೀಚಕರಂತೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಪಕೀಚಕರ ನೆರವಿನಿಂದ ಮನೆಗಳ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಯುವತಿಯರು ಇದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಇವರುಗಳು ರೇಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಫ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿದರೆ ಇದು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಜಂಗಲ್ ಲಾ ಗಿಂತ ಕಡೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಎಕ್ಸೈಜು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರೂವ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್‌ನಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. There were chemical examiners to whom the articles were to be sent. But you have deleted that provision and made the Excise Inspector an expert. He may take one or two months training which is very insufficient. ಒಬ್ಬ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅಥವಾ ಎಂ. ಎಸ್. ಸಿ. ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವವರು ನೀವೇ, ಸಾಕ್ಷಿ ಒದಗಿಸುವವರೇ ನೀವೇ. ನೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? No bar is there for the Executive authority under this provision and he can send anybody to Jail. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ವಿರಾಟರಾಜನು ಕೀಚಕರಿಗೆ ಉಪಕೀಚಕರಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅದೇರೀತಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜನಗಳು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೀಚಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿರಾಟರಾಜನು

ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೀಚಕರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸದೆ ಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಭೀಮಸೇನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಟನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಲೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥಾವನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಬ್‌ಲೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಬಿಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡ್ ಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಯೋಚನೆ ಏನು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ? ಇದುವರೆಗೆ ಅಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಬಿಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಾಸನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ತರಹ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಟ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿ ಆಕ್ಟ್ಸ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. Unless one month's notice is given, no eviction will be made ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅವನ ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಉಪಕೀಚಕರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ಆಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇರುತ್ತೆ. ಅವರು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಬಹುದಂತೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೇ ? ಜಪಾನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರಿಗೆ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫಿಷಿಯಲ್ ಒಬ್ಬ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದ, ಅವನನ್ನು 12 ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅಲ್ಲಿ 24 ಗಂಟೆ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಸಹ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮೊದಲೇ ಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಈ ರೀತಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ 200–250 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಕಡೆ ಈ ತರಹ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಷನರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಅವರ ಏರಿಯಾದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೀಚಕರು, ಉಪಕೀಚಕರು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಊರಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋರಾಡಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಪೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಹೆಂಗಸರ ಮಾನ, ಆಸ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪಿಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಇರುವ ಬೆಲೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಜ್ 11 (ಎ) ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಬಡವನಾದವನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದಾಗ ತನ್ನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸುವುದರಿಂದ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಒಂದು ಲಾರಿ ಲೋಡ್ ತೆಂಗಿನ ಹೆಂಡ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಬೇಕಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಬ್ಯೂರೋ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್, ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್, ಇವು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ, ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೇ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 90 ಭಾಗ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿ ಮಾಡದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಡುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಕೊಡುವ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬ್ರಾಂದಿಯಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಅರೆಕ ಆಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಬ್ರೂಯರಿಗೆ ಇಂದು 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಬಹಳ ಅಪರಾಧ. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬ್ರಾಂದಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಬರುವಾಗ, ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನಿಂದ 20–26 ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಚಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಲೀಟರ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೆ ಹೋದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ. ಏನೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದವರು ಇದ್ದರೂ ಸಾಕು ಎಂದು. ಇವರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿಸಬಹುದು. ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ದ್ವೇಷವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಡಕೆ, ಚಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧೀಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಮತ್ತು ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್‌ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಮಗನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ಟಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ತಾವೇ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಾವೇ ತಮಗೆ ಬರುವ ಕೋಟಾ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಪಡೆದು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ,

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಜನ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. 'ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಜನ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಪಾನೀಯ ಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಗಂಧರ್ವಲೋಕದ ವ್ಯಾಮೋಹ ಬೇಕು, ಭೂಲೋಕದ ಆಡಳಿತ ಬೇಕು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರೆಗೆ ಲಂಚ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಖಂಡಿತ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಆಫೀಸರ್, ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಇವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಕೊಡುವುದು ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಬ್ಯೂರೋ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳೇ ಲಂಚದ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಲಂಚ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಟ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ, ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಅವರ ಸಂಬಂಧೀಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯುವಾಗ, ಬೇರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಕೋಟಾ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, while opposing the Mysore Excise (Second Amendment) Bill, 1970 I wish to submit that in spite of the fact that prohibition has been scrapped, illicit distillation has increased, and the number of officials in the Department is increasing. The officials who are concerned with the implementation of this Act are not host; most of them are corrupt. If the proposed amendments are passed, they will give more power in the hands of these corrupt officials who will misuse them. In the Act there is a clause which provides where the toddy and arrack shops are to be located. It clearly says that they should not be located near educational institutions, markets, residential quarters and religious places, but unfortunately almost all the shops are located near these places. We have been agitating against it for the last two and a half years. This has resulted in unhappy incidents in Mysore City. On the first day of scrapping of prohibition there were tensions and untoward incidents occurred in Mysore City. Since then we have been representing to the Hon. Minister on this matter. He has given us an assurance but the officials in Mysore City have brushed aside the letters written by the Hon. Minister even the Deputy Commissioner has become helpless sometimes. Government should impose heavy fines on illicit manufactures and see that the illicit distilleries do not produce injurious liquors. This has become a cottage industry. Can the Government tell me how many cases they have detected upto this time ? They are taking undue advantage of the Act and harassing the respectable people.

(SRI AZIZ SAIT)

I have brought to the notice of the Deputy Commissioner and the Excise Officers in Mysore City a number of cases, but still nothing has been done. If you give more powers under this Act to these officers, it will be letting loose a second Police Raj. Now, only the police are wielding the lathi ; with the passing of this Bill the Excise officials or the Excise Department will also be doing the same thing. The people have become panicky ; they have neither peace nor honour. They have lost everything at the hands of these two Departments. Therefore I call upon the Hon. Minister to withdraw this Bill and bring it in a different form so as to suit democratic principles of this country.

An earlier speaker said that during the British regime all laws were respected by the people and people were also respected. Today after Independence, the people of this country are looked down upon by one class of people *viz.* the officials. They think they are supreme, and do not give respect to the people. At this rate I do not know what will happen to this country. Already we are hearing of naxalite movement and people taking to communism. If these things are resorted to by the officials, people have to take to radicalism and they will not have any respect for democratic values. The persons who draft laws sitting in glass houses, do not know what the people feel about a particular law. The people have the greatest disrespect to these draftsmen who are only anxious to augment the revenues to the Government. At this rate I do not know whether we are going, as I said. The toddy and arrack shops are licensed in places where they should not be. For instance, in Mysore City there is a shop located in a place where V. I. Ps come and there is sale of loose liquor also. When we agitated over this matter, they have closed the main entrance and started selling from the hind entrance along the conservancy lane. No respectable man or woman in Mysore City can move after 7 O' clock in that road. Let the Hon. Minister come and see all these things. It is his duty to know what the people feel about it. If he wants an agitation for its removal, people are ready for it. The Government have already so many headaches in the shape of Local Candidates, students, doctors, border problem and we do not want to add to them. With these words, I request the Hon. Minister at least to refer this Bill to Joint Select Committee if not withdrawn, so that it can emerge out of it in a better and acceptable form.

† ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಎಕ್ಸೈಜು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯೇನಿಲ್ಲ, ಇರುವ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವ ಕೇಸುಗಳ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೂಡ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರಮ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು

ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಇಂದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಕ್ಟಿನಿಂದ ಜನರಮೇಲೇನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ, ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಿದೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇನು ಹೇಳುವರು, ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವುಂಟು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಉಂಟು. ತಾ. 7-8-1970ರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸರಕಾರ ಅನುಭವಿಸದೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಲೀಟರ್ ಧಾರಣೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಲೀಟರ್ ಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿತ್ತೋ ಅವೇರೀತಿ ಇನ್ನೂಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಆಗುವಹಾಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು.

4-00 P.M.

ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾನೂನು ಆದರೆ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನದಟ್ಟಾಗಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತೊಡಕು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ವಕೀಲರಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಆದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಆಗಿ ಆಕ್ಟಿನ ಮೊದಲಿನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಮೊದಲಿನ ಆಕ್ಟಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಶರಾಬು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಉಂಟು. ಪಾನಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಇದ್ದ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಇವತ್ತು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಕ್ರಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಆಕ್ಷನ್ ಆದನಂತರ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮೂಲಕ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಾಟ, ಅಕ್ರಮ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದುಬಿಟ್ಟು ಯಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಜನರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹದು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಈ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಾಟದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ಸರ್ಕಾರದವರೇ, ಅಥವಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರೇ ಅಥವಾ ಅವರ ಜನರೇ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಕ್ರಮವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಐತಾಳ್‌ರವರು ಬಹಳ ವಿಷದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸತ್ಯಾಂಶ ಕೂಡ ಉಂಟು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಬರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ರಾಜ್ಯ, ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪುರಾವೆ ಕೂಡ ಆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಬರುವಂತಹದು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನರ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟೇ ಇದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ತಕ್ಕರಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶೋಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ತರಬೇತು ಕೊಟ್ಟು ಅನಲೈಸ್ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಅನಲೈಸ್ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಂದ ಬಂದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಮಾಡಿದ್ದಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆತನೇ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಪ್ರೂಡೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ವಿಷಯ, ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರೊವಿಜನ್‌ನನ್ನು ಈ ಬಿಲ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವುಂಟು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ಆ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಮಿಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೆನಲ್ಟಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರೊವಿಜನ್‌ನಿಂದ ಬಹಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಣದ ಆಶೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು. ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರತಕ್ಕ ಒಂದು ಆಸ್ಪದ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆವೋ ಆಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟೀವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್‌ಗೂ ಸಹ ಇದು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರೊವಿಜನ್‌ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹತ್ತಿರದ ಸಾಕ್ಷಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಬೇರೆಯವರ ಸಾಕ್ಷಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಬರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಇರುವಂತಹದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಜ್ಯುಡೀಷಿಯರಿಯ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತನಿಖೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮರಿ ಟ್ರಯಲ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸು ತರುವವರು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರು, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆನ್ಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ಏನೇ ತಕ್ಸೀರು ಮಾಡಲಿ, ಯಾರು ತಕ್ಸೀರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಥವಾ ಸಿವಿಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬರಬಹುದು. ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ? ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ 24 ಅಥವಾ 48 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಸಿವಿಲ್‌ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ನನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹ ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ನನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮತ್ತು ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸರು ಕಾನೂನನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಅರಕ್ ಷಾಪ್ ಮತ್ತು ಟಾಡಿ ಷಾಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಹತ್ತಿರ, ಬಹುತೇಕ ಮಕ್ಕಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್

ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಂಟು, ಶಾಲೆ ಉಂಟು, ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಂಟು ಅಂತಹ ಕಡೆ ಈ ಷಾಪುಗಳನ್ನು ಇಡಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೋ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಷಾಪುಗಳು ಇವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ಅರಕ್ ಮತ್ತು ಟಾಡಿ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ, ಕಳ್ಳು ಇವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಆದರ ಮುಖಾಂತರ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಅಗತ್ಯ ಉಂಟು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು "respected persons of the locality" ಆಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರುಜು ಹಾಕಿಸಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಂತೆ they shall be respectable people of the locality. Imported people ಆಗಬಾರದು. ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಟಾಡಿ ಮಾರುವವರು, ಲಿಕ್ಕರ್ ಮಾರುವವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಹಿಂದೆ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆದರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಪುಕಸಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವನ ಹಿಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹದ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ತಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಪ್ರಾವಿಷನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 59ರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನತದೃಷ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 5 (2)ರ ಪ್ರಕಾರ, ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು, ಡಿಟೆಕ್ಷನ್, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಯಲ್ ಆಫ್ ಅಫೆನ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ, ಆರೋಪ ಮಾಡುವವನೇ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಟ್ರಯಲ್ ಆಫ್ ಅಫೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ತೀರ್ಪುಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದು ಹೀನವಾದ ಕಾನೂನು. ಇಂಥಹ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥಹ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟನೋ? ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಫೈನನ್ನು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಲ್ಲ ಎರಡು ಸಾವಿರ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ಹಾಕಿ, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಟೆಕ್ಷನ್ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಯಾವನು ಸಕ್ಸೀರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೋ ಅವನೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಯಾವ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಯಾರನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್)

ಬೇಕಾದರೂ ಸಲೀಸಾಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರನ್ನು ಸಹ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕ್ಷಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ತರಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಲೀಸಾಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಲಂಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾರಣವಾದ ಕಾನೂನು ಆಗುತ್ತದೆ ; ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಆಗುತ್ತದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ ಲೆಟ್ಟಿಂಗ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 7 (ಎ) ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವಂತನಾಗಿರುವವನು ಎಷ್ಟು ಏರಿಯಾ ಬೇಕಾದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಬಿಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್‌ಲೀಜ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರನು ಎರಡು, ಮೂರು ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ, ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ತುಮಕೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಜನರು ಕುಡಿದು ಕುಡಿದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಕೆಟ್ಟಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳು, ಸಾಲಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವನು ಸಲೀಸಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಬ್‌ಲೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಸೇಂದಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹವನೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಶ್ರಮದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಲೆಟಿಂಗ್ ಮನೊಪಲಿಸ್ಟ್ ಟೆಂಡೆನ್ಸಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಟೆಂಡೆನ್ಸಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಸೋಷಿಯಲಿಜಂಗೆ ವೆಡೆಡ್ ಆಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಲೆಟಿಂಗಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಯಾರು ಸಬ್ ಲೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಅರ್ರ್ಯಾಕ್ ಷಾಪ್ಸ್‌ನಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಲೂಜ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನೇ ನಾಳೆ ಬಂದು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಇವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೋಕೋನಟ್ ಟಾಡಿಗೆ ಎನ್‌ಕರೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದರಿಂದ ಈಗ ಬಡವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ 14 ಆಣೆ ಅಥವಾ 1 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಟಾಡಿಯನ್ನು ಡ್ರಾಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ನಾಳೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳು ಸಿಗದೇ ಹೋದರೆ ದೇವರಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರೀಚ್ ಆಗಬೇಕು. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳು ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳೂ ಸಹ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಟಾಡಿಯನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೆ, ಅವುಗಳ ಲೈಫ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಟಾಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೋ ಅವನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೊಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತರ ಏರಿಯಾಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಂಗಿನ ಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇವರ ಒಂದು ವಿನಾಶಕಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ವಿನಾಶಕಾಲೇ ವಿಪರೀತಿ ಬುದ್ಧಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬುದ್ಧಿ ನಿಮಗೇಕೆ ಬಂತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1970ನೇ ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸೈಜು ಎರಡನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಕ್ಸೈಜು ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಏನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಪರ್ಯಾಸ ಆಗಬಾರದು. ಇದು ಕೆಲವೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದು ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಕುಡಿತದ ಇಲಾಖೆ ಏನಿದೆಯೊ ಅದು ಬರುಬರುತ್ತಾ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ರಾಯರ ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆಯಾದಂತಾಗಿದೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ 69-70 ರಲ್ಲಿ ಅರ್ರ್ಯಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂ. 8,17,47,600 ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ, 70-71ರಲ್ಲಿ ರೂ. 7,04,58,324 ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಿಲ್ಲರೆ ಈ ವರ್ಷ ಅರ್ರ್ಯಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಸೇಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆದಾಯ ರೂ. 3,81,58,008 ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ 3,66,40,162 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿದಾನಂದ.—1969ರಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ನನಗೆ ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಿದಾನಂದ ಅವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇದೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಾನು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ಮತ್ತು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವರ್ಷ ನೀವು ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಷಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಸೇರಿ ಅನೇಕ ತಂತಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೃಢವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿಯನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾಗೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶರಾಬನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಗೊಳಗಾಗಿ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಷಾಪ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಈ ಹರಾಜನ್ನು ಬಾಯ್‌ಕಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಸಕಾಲಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಕ್ಸೈಜು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರ ಹತ್ತಿರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಧೋರಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಹರಾಜುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರುಗಳು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರಾಗಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 97,48,500 ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 72,30,000 ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಶರಾಬಿನ ಹರಾಜು ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ)

ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಚಿದಾನಂದರವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಇತರೇ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

4–30 P.M.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 32 ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಈ ಸಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ 44 ಲಕ್ಷ 98 ಸಾವಿರದ 400 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸಲ 37 ಲಕ್ಷ 89 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ, ಈಗ 39 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ, ಬೀದರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕೂರ್ಗ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಮಂಡ್ಯ, ರಾಯಚೂರು ಎಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಚಿದಾನಂದರವರು ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದರು. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ''ನನಗೆ ಈ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಿರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ, ಒಂದು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಗಾರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು'' ಎಂಬುದಾಗಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಲ್ಲದೆ, ನೀವು ಈ 23 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ ಮತ್ತು ಬಿರ್ಲಾರಂತಿರುವ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ; ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು 23 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕು ವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸಬ್ ಲೀಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಟಾಟಾ ಬಿರ್ಲಾರಂತಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ನಂತರ ಅವರು ಸಬ್ ಲೀಸ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಇದು ಸಮಾಜವಾದದ ಧೋರಣೆಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಯಾರು ಯಾರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಸಬ್‌ಲೀಸ್ ಮಾಡು ವಂತದ್ದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕುರಿತವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಖಿತಾಳರವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಚಿದಾನಂದರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ತಾಳೆ ಮರಗಳಿಂದ ಲೈಸನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಅವರಿಂದ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಏನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ 19 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ 15 ಸಾವಿರ ಮರಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಂದರೆ, ಇಂತಹ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ. ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಈ ಫೀಯ 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇವರೊಳಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೋಬಿನೊಳಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆಕ್‌ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕೂಡ ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ರುಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತಾವು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನನ್ನ ಮಿತ್ರರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ 60 ಅಂಗಡಿಗಳು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು, ನಡೆಸುವಂತಹ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಅನಧಿಕೃತ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಒಂದು ಬ್ರಾಂಚು ತೆರೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈಗ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬರಬಹುದು. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಏನು 36 ಕೋಟಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ರೆವಿನ್ಯೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ತಿನ್ನುವ ಆಫೀಸರ್ಸನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಸ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ 3 ಲಕ್ಷ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಇಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವತ್ತು ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ ತಯಾರಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಒಂದು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಮತ್ತೊಂದು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ''ಕೋಹೆ'' ಮ್ಯಾನುಫಾಕ್ಚರರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆ ಇವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ಬ್ರಾಂದಿ, ವಿಸ್ಕಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಡೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಗೋವಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಡ್ಯೂಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಸ್ಟಾಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸಿ ಬ್ಯೂರೋದವರಿಂದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು, ಕೋಣೆಯನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇವರ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಎಲ್ಲಾ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ?

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ವ್ಯವಹಾರ ಏನಿದೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ-ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ, ಒಂದು ಸೇಂದಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ, ಒಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಇವುಗಳು ಬಾರದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನಗಳು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಆ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಜೆಯ ಮೇಲೂ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೆಲೆಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಏರಿದೆ. ಸೇಂದಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕನೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾನಾ ತೆರಿಗೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 100 ಕಡೆ ನಡೆಯುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಕುಡಿದು 5 ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸೇಂದಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಸಾರಾಯಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಸಜ್ಜನರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಂದಿ, ವಿಸ್ಕಿ, ರಮ್, ಜಿನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಇಂಥಾ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ 4–5 ಕಡೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥಾ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಹೌಸಸ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ವಿಚಾರ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗತಕ್ಕ ಯುವಕರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಗಂಡು ಹುಡುಗರು ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೌಂಟ್ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜ್ ಹತ್ತಿರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3–4 ಗಂಟೆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬಾಯ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜ್ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸ್ಕೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಯುವಕರು ಫಾತಿವಿಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಅನೇಕ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಕಿ, ಬ್ರಾಂದಿ, ರಮ್, ಜಿನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಂಡ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು 50–60 ವರ್ಷ ಕೂಡ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬೇಗ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸೇಂದಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬಡವರ ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸಾಹುಕಾರರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಡ ಸಂಸಾರಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಘೋಡ್ಸೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕೊಂದ, ಅದೇ ಗಾಂಧಿಭಕ್ತರಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದಿನವೂ ಜನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸೇಂದಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ನಿನವರು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ನಡೆಸಿ ಇಂಥಾ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ನಿನವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಮರಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದ ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಫಸಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ 50 ಪೈಸಾ ಬೆಲೆ ಇದ್ದುದ್ದು ಈಗ 80 ಪೈಸಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಕೊಬ್ಬರಿ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದು ಇವತ್ತು 8–9 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೆಲೆಯಂತೂ ತೀರಾ ಏರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ

ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಈಚಲು ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಈಚಲು ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದರು. ಈಗ ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಚಲು ಮರಗಳಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೆಂಗಿನಮರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ 100–150 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆದು ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆಂಗಿನಮರಗಳನ್ನು ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೆಂಗಿನಮರ ಇರುವುದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇಕಡೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಡಿ.ಸಿ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪವರ್ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರನ್ನು, ಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವವರನ್ನು, ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಡಿ.ಸಿ., ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡಿ.ಸಿ., ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪೋಲೀಸರೇ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಡ ಜನರು ಕುಡಿದು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಸಹ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅವರೇ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆಫೆನ್ಸ್‌ಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೇಬಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕರಪ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಬ್ರೆವರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು 200-300 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾಲೀಕರು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 100-150 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದಷ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುರಿಕಾಯೋ ತೋಳಾ ಎಂದರೆ ಸಂಬಳ ಬೇಡ ಎಂದು ತೋಳಾ ಹೇಳಿದಂತೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಸಂಬಳ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಹ ಇರುತ್ತವೆ. ಮಾಲೀಕರು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಬ್‌ಲೀಸ್ ಮೂಲಕ ಶೇಂದಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಆತ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಬ್ ಲೀಸ್ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬಡ ಜನತೆಗೂ ಕೂಡ ಅವರು ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಲುಕ್ಸಾನಾದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ದಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವರಮಾನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗದಷ್ಟು ಶೇಂದಿ ಮಾರಾಟ ಸಬ್‌ಲೀಸ್ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಲಂಚ ತೂಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ರೇಟು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಡ ಜನರು ಇದನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿ ಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕುಡಿದು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ದಂಡ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಶೋಷಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯಬರುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ದಂಡ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದರ ಬದಲು ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡು ವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದ ರಿಂದಲೂ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್‌ಷಾ (ಶಿವಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಶೇಂದಿ, ಅರ್ರ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತು ಬೀರ್‌ನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಜವಾಬು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿ ದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಸಚಿವರೇನೋ ಕಾಗದ ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ನಾವು ತಾನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡ ದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೇಂದಿ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಕಿ ಜೈ, ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ಜನರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ. ಯಾರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಪವರ್‌ನ್ನು ಸಹ ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಫೀಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಂತಹವರೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವಾಗ, ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವವರೇ ತಪ್ಪುಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

5-00 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ ವಿಚಾರ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರಂಡಿಯಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೇನ್ ಛಾನಲ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದರಮೇಲೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿದೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತಕರಾರಿರುವ ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಂದು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು, ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗಿರಬೇಕು ? ಫಸ್ಟ್ ಅಥವ ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಡಕಾಗುವುದು, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ ಬರುವುದು, ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಗ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಚಿವರು ತಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, I had really no intention to participate in this debate. But for the fact that after examining some of the various clauses of this Bill and on hearing the hon. Member Sri Aithal who made a very lucid speech on the Bill, I pondered over it and I thought that I would be failing in my duty if I do not bring to the notice of this House certain of the important provisions that are sought to be imported into this Bill by amendments.

Firstly, this Bill intends to replace the Ordinance issued by the Governor. This Government, ever since it has come into power, has been specialising in trying to put certain provisions by means of an Ordinance ignoring the limitations under Article 213 of the Constitution. This is the much abused Article by this Government for the reason that without applying their mind whether there is any imminent need for introducing an Ordinance, recklessly and in a thoughtless manner they to put some provisons which should normally come first before the Legislature and after discussion and approval brought into the Statute Book. The imminent reason given for the Ordinance was that certain financial losses would have been incurred by the Treasury and in order to safeguard the finances of the State they issued this Ordinance. I have the copy of Ordinance itself. But what has happened is that the measures which were already there have been put here. Take

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

for instance, some of the clauses offend the normal protections given under the Criminal Procedure Code. Some of these things, I am afraid, ought to have been placed for the concurrence or assent of the President. The scope of Article 213, as we all know, requires that the Governor must be satisfied that circumstances exist where immediate action is necessary by promulgating an Ordinance. I am asking the Hon. Minister, by way of an explanation, would Heaven have fallen down if some of these provisions introduced here, were not put by means of an Ordinance?

Take for instance, clause 5 regarding Constitution of an Intelligence Bureau. Then take for instance some of the powers that you have given to the Excise Officers, *viz.*, the power of investigation, the power of detection and trial of offences an unheard thing in the history of any country where the investigator, the complainant, the Judge and the prosecutor all put together in the hands of one man except in the case of Sri Ramakrishna Hegde. As far as I know, I was a practising lawyer for a good number of years. What was happening in these cases was that the Excise Inspector should go and actually seize under a mahajar some of the articles used for the manufacture of illicit liquor. There must be a mahajar having local witnesses. I do not know whether the Hon. Minister has any experience of Court? Our police friends have a set of people and they are called as police witnesses. If we want to examine them, some Magistrates have also observed it, supposing there are 25 mahajars, in all of them the same Marulappa, Basappa etc. will be the witnesses and those witnesses are known to us. That is why advisedly and designedly put down by the Criminal Procedure Code that whenever there is a mahajar there must be two witnesses of the locality and then alone certain sanctity would be attached to it. Thus you are encroaching upon some of the civil rights of the citizens and taking, away the privileges of the citizens guaranteed under the Criminal Procedure Code.

Take for instance, some of the provisions, *viz.*, Clauses 5, 7, 13, 17, 18 and 21. Some of these clauses require far radical changes because they curtail the civil liberties of the people. How have you done it? If tomorrow it is challenged in a Court of law stating that this offends some of the provisions of the Criminal Procedure Code and certain things are brought here ignoring what has been laid down in Article 213 then I should say this very Act may be impuned in a Court of Law. In order to perpatuate the capitalistic class this thing has been done. For instance, a man may take the entire excise sale for the whole State. Then he may go on distributing them village by village, hobli by hobli to anybody whosoever he likes. Hitherto this kind of sub-lease was not permissible. Now our Hon. Minister wants to make it easy that is the purpose with which some of the clauses have been put here.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—May I draw the attention of the hon. Member to Section 17 of the present Act where there is no bar on any lessee transferring his lease. This is only with a view to see that this is legalised......

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Here are certain powers given under sub-clause (2) of clause 5. They have created two posts of Superintendents of Excise (Intelligence Bureau) for a district or part of a district or for more than one district to exercise the powers relating to detection, investigation and trial of offences under this Act. We know if the same powers are in the same department what is going to happen? The powers of the Revenue and Police Departments are now sought to be taken away and concentrated in the excise people. They can do and undo things. Tomorrow they can come and say "You have manufactured certain illicit liquor a monthback". He may bring witnesses and haul me up. All that they should do is to catch hold of certain articles just then. It is relevent to bring to the notice of the hon. Members Section 103 (1) of the Criminal Procedure Code. It says:

> "(1) Before making a search under this Chapter, the officer or other person about to make it shall call upon two or more respectable inhabitants of the locality in which the place to be searched is situate to attend and witness the search and may issue an order in writing to them or any of them so to do.
>
> (2) The search shall be made in their presence, and a list of all things seized in the course of such search and of the places in which they are respectively found shall be prepared by such officer or other person and signed by such witnesses; but no person witnessing a search under this section shall be required to attend the Court as a witness of the search unless specially summoned by it."

Now the Hon. Minister for Excise wants to get rid of local witnesses. Probably he wants to have appointed in his own way at least two witnesses for each place. If they come and say, "we found Aithal carrying these things" it is enough. That is the thing that is worrying everyone.

As regards sub-lease I have already said about it. By it the entire country will be brought to ransom so far as excise administration is concerned.

Under sub-clause (1) of clause 13 they want to get rid of the Police and Revenue Departments which is not correct. There must be checks and counter checks. The excise people must come in only as prosecutors. If they come in as prosecutors, the judge must be from the Revenue or Judicial cadre. Then only there will be safety for the people.

Then it is provided that the word 'for' shall be substituted for the words 'found committed'. I oppose this amendment. The words 'found committed' have far greater significance. If it is simply stated 'for'

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

somebody may come and say, " A month back I found this man doing this" and it is sufficient evidence.

Under clause 18, if some man from the Excise Department is trained and if he issues a certificate it is enough. The official class will not let down one belonging to their class. They will try to see that the interest of the Department is safeguarded. I think this is a clause which is bound to do great harm.

There is another provision which says that if a man is to be prosecuted or a suit is to be filed, one month's notice will have to be given. Within a month you want to harass him and see that he does not go to a court of law. I really do not know why it is necessary.

Taking all these things into consideration, I personally feel that this Government being unable to face the legislature and get a thing done want to indulge in passing ordinances and bringing it before the House depending upon the brute majority which they enjoy for the time being because they know that whatever they wish to bring in there, are people who are willing to agree to them. Therefore, I oppose all the provisions except the one relating to litre fee which has a semblance of reasoning behind it. Nothing would have happened if all these things had been brought before the House in the form of a normal Bill and we were asked to apply our minds to it. Therefore Sir, I feel that this is a fit case where even now the matter will have to go before a Joint Select Committee. The Minister was pleased that this is a very simple matter. I can understand if it is only litre fee which brings more revenue to the State. The other day while I was going in Davanagere, an ex-Municipal Councillor met me and said that, look here this is my house and just by the side of it they have located a liquor shop. Ladies cannot go to the tap even to get water. The matters have gone to such an extent: only they do not open your mouth and put liquor into it. The other day while I was in the Legislators' Home, some people came to me. They said: "Sir, I bought some liquer and each time they give one quarter measure less. If I tell the excise authorities, they do not care. If I go to the Minister, he does not heed to us. Nobody heeds. What shall we do? I said, why don't you give up drinking. I cannot do it, sir. We are habituated to it, Although we are giving a huge revenue to the State, they are always giving under-measure". They use chemicals which is injurious to our health. Something is added before bottling it. I do not know what is going to happen to the country's morals! There are no morals at all.

Now through these provisions, you want to see that the freedom given to the people to go to normal court of law and seek relief, are taken away. I therefore feel sir, that this measure fit to be condemned by all sections of the House. More particularly, it is an indication of how things are moving in this country. Something is happening in the Excise Department. We cannot explain this. If it is a normal business

transaction, let anybody do it. We do not come in the way. But now the Government is trying to do certain things in a surruptious manner which would bring some sort of a revenue to the State. It is about this that one must be very careful. I certainly feel, it is not so simple as this. Secondly, it is agreed on all hands that these provisions do more harm than good. It affects not only the people who drink but even those who do not drink. If you want to wreak vengence on anybody, this measure comes in very handy. This is an attempt by which Government is trying to make foolproof arrangement to threaten everybody and they are trying to see that all sorts of illegal things are regularised.

I therefore oppose this. I request the Minister and in all fairness, he may refer it to the Joint Select Committese so that they may examine the provisions made in this Bill and suggest suitable amendments, or if somethiug more has to be done, it can be done. All this can be done only after some deliberations in the Joint Select Committee. This is a Bill which in the fitness of things, deserves to go before a Joint Select Committee.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಿಳ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಕೇವಲ 5 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕುಡಿತ ಒಂದು ಚಟ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆಯೋ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರ. ಈ ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಊರಿನ 3–4 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗೆ 3–4 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಚಾವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಳೆ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಜನತೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಹಾನಿಕರವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬೀರು ಬ್ರಾಂದಿ ಷಾಪುಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಇವೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನ ಹೋಗಿ ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೋ, ಅದೇರೀತಿ ಈ ಸೆಂದಿ ಷಾಪುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಊರಿನ 3–4 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಫರ್ನಿಚರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನಗಳು ಬಂದು ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್.—ಸೇಂದಿ ಷಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾರಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಹರಿಜನರು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ, 1 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನೂ ಏನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡದೆ, ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅದನ್ನು ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ವನ್ನು ಬಯಸದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಉದ್ಧಾರದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಏನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಈ ಒಂದು ಮನೋ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏನೆಂದರೆ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯು ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗೆ 3-4 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗಂತೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರುವುದರಿಂದ ಬಡವರು ಕುಡಿದು ಅವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಆಸಿಡ್ ಹಾಕಿ ಬೆರಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೆನಿಸಿಲಿನ್ ಇನ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಹತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಮೆದುಳಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತದಂತೆ. ಇಂಥವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಾರದೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ದೇವರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ಬಡ ಜನರು ಹಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಹಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಐತಾಳ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಬಹಳ ದುರ್ಮಾರ್ಗತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಅವರು ರಾಮರು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರು ಎಂದು ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ; ಈ ತರಹ ಟೀಕೆಗಳು ಬರಬಹುದೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಟೀಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ಪಾನಪ್ರತಿಬಂಧ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭ ಯಾವ ಹಾನಿ, ಪಾನಪ್ರತಿಬಂಧದ ತತ್ವ ಹೇಗೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಾನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಬಹಳ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬರು ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಾರಾಯಿ, ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸ್ಕೂಲು ಹತ್ತಿರ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹತ್ತಿರ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು,

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹತ್ತಿರ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹತ್ತಿರ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಠ, ಮಸೀದಿ ಅಥವಾ ಚರ್ಚ್ ಇವುಗಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ನೀತಿ. ಯಾವುದೇ ಷಹರು, ಯಾವುದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ಷಹರು ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಷಹರಾಗಲೀ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇವರು ಮೊದಲು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಥಿಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದು ಉಂಟು. ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಮಾನ್ಯ ಹಮೀದ್ ಷಾ ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ. ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಆ ಅಂಗಡಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕಂಡೀಷನ್ನಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಅಂಗಡಿಗಳಿರುತ್ತವೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಗಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರಸಭೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇವುಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇಂಥಿಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡಬಹುದು ಎಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ, ಇಂಥ ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ, ಇಂಥ ಮಸೀದಿಯ ಹತ್ತಿರ....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಸಾಕು, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಮೇಲೆ ಇವರು ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಈ ದಿವಸ ಕಾಗದ ಬಂದರೆ ಇಂದೇ ಅಂಗಡಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಈಗಿರುವ ಜಾಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು, ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಹರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಕಡಮೆ ಹಣ ಬಂತೆಂದು ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಹರಾಜಾದಾಗ ಪರ್ಚೇಸರ್ ಕೈಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಅಂಗಡಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡು, ಅದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಇಂಥ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂಚೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕಡೆ ಶಾಲೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಸೀದಿ ಮುಂತಾದುವು ಇವೆಯೋ, ತೊಂದರೆಯೇನಿದೆ ಎಂದೇಕೆ ನೋಡಬಾರದು ? ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುವಾಗ ಅವರೇಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಂತರ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಯೋಗ್ಯರಾದವರಿರುವ ಕಡೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾಲೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯರು ಯಾರು, ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಯಾರು.? ಮಾನವರೆಲ್ಲಾ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರುವವರೆ ? ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಹಾಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಆ ಶಾಪ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಮೇಲೆ ಬರುವುದು. ಬಡವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಎಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂಲುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಷನ್ ಚಿಕ್ಕ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುವುದು, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಅಂಥ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿ ತೆಗೆಯುವರು. ಪಾನ ಬಂತು, ಸಮಾಜ ಹಾಳಾಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರುವವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರೋ ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಈ ಪಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಪ ಅವರಿಗೂ ತಟ್ಟುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ವಿರೋಧ ಅವತ್ತೂ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ವೇಳೆ ಹಾಳಾಯಿತು. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲೀಟರ್ ಫೀ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕಾದ್ದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಬಿಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಅಥವ ಬಿಡುವುದು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಲೀಟರ್ ಫೀ ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಲೀಟರ್ ಫೀಗೋಸ್ಕರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಇಂದು ತಂದು ಉಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಿಲ್ಲು ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವಾಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಗುವುದು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಡಿರುವುದು 17ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೀಜ್, ಸಬಲೀಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಈಗಿರುವ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಇರುವುದು 17(1ಎ). ಈಗ ಸಬ್‌ಲೀಜ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಸರಕಾರದ ಹತೋಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ತನ್ನ ಲೀಜನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡನೆಯ ಕಲಮು ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದು 45–ಎ–ಕಲಮು. ಇದು ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜು ಆಫೀಸರಿಗೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ವಿಧಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಐತಾಳರು ಬಹಳ ಗುಡುಗಿದರು, ಅದು ಮುಗಿದ ಮಾತು, ಅವರು ಬ್ಯಾಡ್‌ಕೇಸ್ ಆರ್ಗ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೇ ನಾನು ಉದಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕಂಡೀಷನ್ ರಾತ್ರಿ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ 200 ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ತಪ್ಪೇ

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೀಚಕ, ಮರಿಕೀಚಕರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬಂತು. ಡಿಸೌಜಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರು ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಎರಡು ಜನ ಒಡಿಹೋಗತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಏನಿತ್ತು? ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯ ಏನಿತ್ತು? ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಆಫೀಸರೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸತ್ಯಸಂಧ, ಧರ್ಮರಾಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಡಿ ಸಿ ಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ. According to the Deputy Commissioner the deceased D'Souza was a well-known illicit distiller.

Sri K. H. PATIL.—I rise to a point of order. When the Minister is quoting something, he cannot read only a part of it leaving the rest. I would like to request him to place the entire communication on the Table of the House.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I have no objection to place it on the Table of the House.

Sri G. CHANDRAKANT.—Why not place the entire report that you have received ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I have no objection.

Sri BOLA RAGHURAM SHETTY.—Under what circumstances that report was given by the Deputy Commissioner ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—This is only preliminary report. When he heard about the incident, the Home Secretary contacted the concerned officer and got this preliminary report. The full investigation is not yet completed.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಈಗ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಸಡಿಲಿಸಿದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇರೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಿಂದಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇರಬೇಕು, ಇದು ಕಾಕತಾಳೀಯ ನ್ಯಾಯವೋ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಂಥೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು, ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಅವನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಫೀಸರೇ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರೇ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಇದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅತಿ ರಂಜಿತವಾದ ಮಾತು. ಈ ಒಂದು ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಏಕೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಕೇಸುಗಳು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ.

6–00 P.M.

ಕೇವಲ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕೇಸ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿ ಅನಲೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಡಿಟೆಕ್ಷನ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಯಲ್ ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೋ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಎರಡೇ ಕಲಂ ಇರುವುದು ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರು ಆಗಲೀ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಸರಕಾರದ ಪರವಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಲಾ ಪಾಯಿಂಟನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಲೋಕಲ್ ವಿಟ್‌ನೆಸಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಜನರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವಂತೆ ನಾವು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಕ್ಕಿಗೂ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Does it not offend Criminal Procedure Code?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ 537ನೇ ಕಲಂ ಮೇಲೆ ಏನು ಒಂದು ಗುಜರಾತ್ ಕೇಸು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಪಂಚರು ಅದೇ ಸ್ಥಾನದವರು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ವಾಯಿಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Clause (a) of Section 537 of the Cr.P.C. reads as follows:—

> "Section (a)–any error, finding or sentance when reversible by reason of error or omission in charge or other proceedings subject to the provisions hereinfore contained, no finding, sentence or order passed by Court of competent jurisdiction shall be reversed or altered under Chapter XXVII or an appeal of revision on account of—(a) any error, omission or irregularity in the complaint, summons, warrant, proclamation order judgement or other proceedings before or during taril or in any enquiry or other proceedings under this Code or of any error, omission or irregularity in the charge including any misjoinder of charges or of the omission to reverse any list of jurors in accordance with Section 324 or ...

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am sorry that does not refer to Section 103 of the Cr.P.C. It is a fundamental right. It cannot be taken away.

But the decision quoted by the Hon'ble Minister has no relevance, has no reference at all. That refers to cases where there are certain irregularities. This is an irregularity which affects the very foundation of the crime.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I beg to differ from the hon. member. These two sections have to be taken together and read together. The decision of the Supreme Court in which the same point was raised is as follows:—

> "In the present case two main defects have been pointed out in the matter of search ; one is that the Special Police Officer Sri Mankad has been found both by Magistrate and the High Court to have prepared the document Exhibit 8/A long after the search. As found by the High Court this document contained reproduction of Section 15 (1) and it hardly contained any ground on which the Police Officer had formed the belief with regard to the matters stated in sub-section (1). The other point that the hon. Member referred, which has been pressed on behalf of the appellent relates to contravention of sub-section (2) inasmuch as the panch witnesses were not inhabitants of the locality in which the appallent's house was situate. The High Court was of the view that power to conduct such search was derived from the Statute and not from the recording of reasons and therefore the search was not rendered illegal on account of the contravention of the Section 15(1)of the Act. On the second point it was held that there was no provision in law which rendered the evidance of the panch witnesses inadmissible; even that section 15 (2) had been contravened. The High Court did not agree with the decision of the Andhra Pradesh High Court that the directions contained in sub-section (2) were of a mandatory nature."

The Supreme Court has upheld the decision of the High Court of Gujarat.

ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಕಾಯಿದೆಗೆ ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಅರ್ರ್ಯಾಕ್, ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಯಿದೆಗಳಿವೆ ಸ್ಥಳದ ಜನಗಳು ಸಿಗದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾವಿಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ .— ಅವು ಈ ಪ್ರಾವಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬರಬೇಕು? ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರೋ ಲೊಕಾಲಿಟಿಯವರು ವಿಟ್‌ನೆಸ್ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಿಸ್‌ಯೂಜ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ .— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದಂಥ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಭಯಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

Sri P. V. AITHALA .— Previously there was a provision in the previous Act to transfer wholesale to another. But now, he can transfer village-wise and Taluk-wise.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.— Even now it is being done, but not legally.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.— ಹರಿಜನ ಕೇರಿ, ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂತಹ ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಟೈಂ ಬಾರ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ನಿನ್ನೆತಾನೇ ಬೆಂಗಳೂರ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗಿದ್ದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ.—ಅದು ಆಗಲೇ ಪಾಸಾಗಿದೆ. ಅದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.— ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ! ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. The Assembly is bound to meet tomorrow and it is not going to be closed. Let us take it on some other day.

Mr. DEPUTY SPEKER.—Now I put Sri Nagappa's Resolution to vote. The question is:

"This Assembly disapproves Ordinance No. 4 of 1970 'The Mysore Excise (Second Amendment) Ordinance 1970' issued by the Governor of Mysore on 7th August 1970"

The Resolution was negatived.

The question is :

"That the Mysore Excise (Second Amendment) Bill, 1970. be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We will take up Consideration of clauses and amendments thereto tomorrow. Now discussion on matters of urgent public importance. for short duration.

Discussion on a matter of public importance for short Duratio

***Re* : Contract entered into by the W.S. & S. Board.**

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like to know how long yon are going to carry the debate so far as this matter is concerned.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Under Rule 59, the time allowed is 2½ hours.